

การบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริม
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด*
ACADEMIC ADMINISTRATION IN THE DIGITAL ERA OF SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER THE OFFICE OF THE NON-FORMAL
AND INFORMAL EDUCATION ROI ET PROVINCE

นิตยา ตุกสันเทียะ¹, พรทิวา ชนะโยธา²
Nitaya Tuksantia¹, Porntiwa Chanayotha²
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด^{1,2}
Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus^{1,2}
Email : nityatuksantheiya@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน 3) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู, ครู กศน.ตำบล, ครูอาสาสมัคร กศน. จำนวน 186 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00 มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที (t-test) และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test (One-Way ANOVA))

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด ไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านการวัดผล ประเมินผลการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา โดยรวมและด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา

ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษา วัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยเทคนิควิธีที่หลากหลาย ประชุมวางแผนการจัดทำหลักสูตร กำหนดนโยบายใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ สนับสนุนให้ครูได้เข้ารับการอบรมการใช้สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา วางแผนและจัดทำโครงการนิเทศ นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการวางแผนระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ; ยุคดิจิทัล; ผู้บริหาร

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the Academic administration in the Digital Era of School administrators under the Office of the Non-Formal and Informal Education, Roi-Et Province 2) to compare the Academic administration in the Digital Era of School administrators under the Office of Non-Formal and Informal Education, Roi-Et Province, classified by position, education level, and work experience 3) to gather recommendations for the Academic administration in the Digital Era of School administrators under the Office of Non-Formal and Informal Education, Roi-Et Province. The sample group consisted of 186 teachers, Sub-District Non-Formal and Informal teachers, Non-Formal and Informal volunteer teachers. The research tool was a 5-point scaled questionnaire with an IOC between 0.67 – 1.00 with a reliability of 0.89. the statistics used were frequency, percentage, mean, and standard deviation, t-test and one way analysis of variance F-test (One-way ANOVA).

The results showed that: 1. The level of Academic administration in the Digital Era of School administrators under the Office of Non-Formal and Informal Education, Roi-Et Province overall, was a high level, sorting the highest average to the lowest were assessment, evaluation of education, learning management, internal supervision, research to develop education, education quality assurance, curriculum and curriculum administration. 2. Opinion level comparison results towards Academic administration in the Digital Era of School administrators under the Office of Non-Formal and Informal Education, Roi-Et Province, classified by position, educational level overall and aspects were not different. Classified by work experience overall, curriculum and curriculum administration, research to develop education, and education quality assurance which the difference was statistically significant at the .05 level. 3. Recommendations on Academic administration in the Digital Era of School

administrators under the Office of Non-Formal and Informal Education, Roi-Et Province found that administrators should promote and support exchange knowledge between teachers and educational personnel, learning outcomes should be measured and evaluated using a variety of techniques, course planning meeting, policies should be established to use research as a part of the learning process, teachers were encouraged to attend training on the use of technological media and educational innovations, planning and conducting supervision projects, digital technology applied to plan the educational quality assurance system.

Keywords : Academic administration; The Digital Era; Administrators

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ในยุคนั้นที่ 21 นำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้านทั้งรูปแบบการดำเนินชีวิต การเรียนรู้ของคนในยุคใหม่ที่มีความแตกต่างไปจากเดิม ดังนั้นการให้ความสำคัญกับการสร้างทุนที่มีอยู่ของประเทศให้มีความเข้มแข็งและมีพลังในการขับเคลื่อนประเทศทั้งในการพัฒนาระยะกลางและระยะยาวจึงเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งการพัฒนาทุนหลัก ที่สำคัญนั่นก็คือ การพัฒนาคน ให้มีการเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคนั้นที่ 21 กล่าวได้ว่าสิ่งหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาคนก็คือ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้เกิดขึ้น จากความสำคัญดังกล่าวสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ได้ระบุถึงวิสัยทัศน์ประเทศคือ “ประเทศไทยมีความ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศไทยมีความ มั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน ” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาการในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งผลให้ มีการปรับปรุงแก้ไขแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2574 มาเป็นแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2580 ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ซึ่งการปรับปรุงในครั้งนี้มีพื้นฐาน สำคัญคือ สภาวะการณ์และบริบทแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศ ทั้งในด้านการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสังคมผู้สูงวัย ทักษะของประชากรในศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก ที่เกิดจากการปฏิวัติดิจิทัล (digital revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The fourth industrial revolution) การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 (Sustainable Development Goals: SDGs 2030) ประเด็น ต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา จำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษา 2 โดยแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียม กันทางสังคม เป้าหมายที่ 4.2 ระบุว่า การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อ การศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีระบบเครือข่าย

เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ที่ทันสมัยสนองตอบความต้องการของผู้เรียนและผู้ให้บริการอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และ สถานศึกษาทุกแห่งมีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและมีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้กำกับดูแลของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานกับศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ 20 แห่ง ให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมายที่มีความหลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนโยบายที่แตกต่างไปจากสถานศึกษาในระบบโดยทั่วไปปฏิบัติเช่น “กศน. เพื่อประชาชน “ก้าวใหม่ : ก้าวแห่งคุณภาพ” และโครงการพิเศษอื่น ๆ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2565) เพื่อให้บรรลุนโยบายภายใต้ข้อจำกัดในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ และอื่น ๆ กล่าวได้ว่าเป็นทั้งเรื่องที่ทำนายและการจัดการบริหารงานศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอได้พร้อม ๆ กันในคราวเดียว การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงมีความท้าทายสูงและจำเป็นต้องใช้กลยุทธ์การบริหารที่มีความพิเศษและแตกต่างจากเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมุ่งเน้นการพัฒนาสถานศึกษา ให้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สามารถบรรลุเป้าหมายตามศักยภาพตนเองอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้เพื่อบรรลุเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล และเพื่อให้สถานศึกษาอยู่รอด ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลอย่างยั่งยืน (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562) การบริหารวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญ เช่นเดียวกันแต่ก็เป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาท หน้าที่ในการบริหาร การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต สร้างบรรยากาศในการทำงานและการเรียนรู้ ตลอดจนการใช้ทรัพยากรด้านการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การสร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การยกระดับคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการสำหรับทุกกลุ่มเป้าหมาย และสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ โดยมีกลุ่มเป้าหมายการศึกษานอกระบบส่วนมากเป็นเยาวชนและผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นผู้มีวุฒิภาวะ มีประสบการณ์ มีความรับผิดชอบในการประกอบอาชีพ ดูแลครอบครัว และมีข้อจำกัดมากมายในการเรียนรู้ ซึ่งลักษณะดังกล่าวทำให้การจัดการกระบวนการเรียนรู้ไม่เหมือนกับในระบบโรงเรียนเพราะมีความแตกต่างกันหลายอย่าง เช่น ความคิด ประสบการณ์ ความพร้อม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องให้สอดคล้องกับความต้องการและธรรมชาติของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม นำความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองและการจัดการศึกษานอกระบบเป็นกระบวนการของการศึกษาตลอดชีวิต มีภารกิจสำคัญที่มุ่งให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะการศึกษาพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตตามมาตรฐานของสังคมซึ่งเป็นสิทธิที่ทุกคนพึงได้รับ นอกจากนั้นยังจะต้องได้รับการศึกษาที่ต่อเนื่องจากการศึกษาพื้นฐานนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนาชุมชนและสังคมในที่สุด

การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลจึงมีความสำคัญในขับเคลื่อนการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีคุณภาพจัดการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการให้สอดคล้องกับสภาพความจำเป็น และความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งทิศทางการพัฒนาของชุมชนได้อย่างรวดเร็วทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก อันเป็นภารกิจสำคัญของผู้บริหาร กศน.ในการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ เพื่อให้ประชาชนและผู้เรียนทุกคนเกิดทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกยุคดิจิทัล เส้นทางสู่การศึกษา Thailand 4.0 โดยการนำเทคโนโลยีและ เครื่องมือระบบดิจิทัลเข้ามาช่วยในการพัฒนาและขับเคลื่อนการศึกษาไทย กระทรวงศึกษาธิการได้จัดส่งเสริม สนับสนุนโครงการสำคัญต่าง ๆ ที่เน้นการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 จากการเรียนรู้ ในชั้นเรียนมาเป็นการเรียนรู้ได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา โดยการใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาช่วยในการเรียนรู้ได้มากขึ้น การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี สมัยใหม่เป็นเครื่องกระตุ้นการเรียนรู้ มุ่งเน้น ผู้เรียนให้มี ความสร้างสรรค์นวัตกรรม และการวิจัยด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (สุภัทนา หาญสุริย์, 2560)

จากสภาพปัญหาการบริหารงานของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอสว่างแดนดินสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่ายังมีจุดที่ควรพัฒนาไม่ว่าจะเป็นในเรื่องหลักสูตร การพัฒนาบุคลากร การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลการศึกษา การจัดการกระบวนการเรียนตามหลักการจัดการศึกษานอกระบบ การวิจัยและพัฒนาการศึกษา (รายงานการประเมินตนเองสำนักงาน กศน.จังหวัดร้อยเอ็ด ประจำปีงบประมาณ 2565) ในสถานการณ์ที่มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษาให้เป็น ทิศทางเดียวกันจึงเป็นปัญหาที่ทางสำนักงาน กศน.จังหวัด ต้องทำการพัฒนาและปรับปรุงขั้นตอน กระบวนการในการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลเพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยและตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและผู้บริการรับบริการที่อยู่นอกระบบการศึกษา และมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียน การสอน เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนไม่ได้จำกัดอยู่ในสถานที่เดียวเท่านั้น แต่ยังทำให้เกิด เครือข่ายความรู้ ในยุคดิจิทัล มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านรูปแบบการจัดการศึกษาในอนาคต เป็นการเตรียม ความพร้อมทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน ระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ การสร้างบทเรียน ระบบสื่อ และเทคโนโลยี ระบบการวัดผลและประเมินผลในการพัฒนาผู้เรียนและผู้บริการตามกลุ่มเป้าหมาย ของ กศน. เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและรูปแบบการจัดการศึกษาออนไลน์ ในอนาคตนอกจากนี้ยังตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากร มนุษย์ (ด้านการศึกษา) ประกอบกับ สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โควิด 2019 จะเห็น ได้ว่าเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสิ่งสำคัญจำเป็นที่จะเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาเป็นอย่างมาก

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยจึงมีความตระหนักและสนใจที่จะศึกษา เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อนำวิเคราะห์และ สังเคราะห์เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลและช่วยให้การบริหารงาน

วิชาการยุคดิจิทัล ประสบความสำเร็จ และมีคุณภาพ เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ต่อชุมชนและเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

2.3 เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาทราบข้อมูลความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาทราบข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลและนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการบริหารงานงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของจังหวัดร้อยเอ็ด

3.3 ผู้บริหารสถานศึกษาได้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับการปรับปรุงการพัฒนางานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของจังหวัดร้อยเอ็ด

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย ข้าราชการครู, ครู กศน.ตำบล/ครูอาสาสมัคร กศน. ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 186 คน โดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มี 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ลักษณะของ แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้คำถาม

ปลายเปิด มีค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ 1) ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอความร่วมมือให้สถานศึกษาในสังกัดทั้ง 20 อำเภอ อนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม ในการวิจัยครั้งนี้ 2) ผู้วิจัยนำหนังสือแจ้งขอความร่วมมือพร้อมกับแบบสอบถาม 3) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาโดยส่งแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ (Google Form) และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และค่าการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (F-test)

5. ผลการวิจัย

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหาร	ระดับการปฏิบัติ			
	\bar{X}	S.D.	อันดับ	แปลผล
1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	4.30	0.73	6	มาก
2. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา	4.38	0.66	4	มาก
3. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.41	0.66	2	มาก
4. ด้านการนิเทศภายใน	4.38	0.56	3	มาก
5. ด้านการวัดผล ประเมินผลการศึกษา	4.45	0.64	1	มาก
6. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	4.36	0.64	5	มาก
รวม	4.38	0.65	-	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.38, S.D.=0.65) โดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุดได้แก่ ด้านการวัดผล ประเมินผลการศึกษา (\bar{X} =4.45, S.D.=0.64) ด้านการจัดการเรียนรู้ (\bar{X} =4.41, S.D.=0.66) ด้านการนิเทศภายใน (\bar{X} =4.38, S.D.=0.56) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา (\bar{X} =4.38, S.D.=0.66) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (\bar{X} =4.36, S.D.=0.64) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร (\bar{X} =4.30, S.D.=0.73) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏดังนี้

1) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำได้แก่ ผู้บริหารมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการประเมินหลักสูตร รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีการวางแผนการจัดทำหลักสูตรโดยการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดทำหลักสูตร และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรผ่านช่องทางออนไลน์

2) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครุณาเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรประสานความร่วมมือกับเครือข่ายในการจัดทำวิจัย โดยผ่านช่องทางออนไลน์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการวิจัยและพัฒนาการศึกษา

3) ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครุณาเทคโนโลยีและสารสนเทศมาใช้ในการออกแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอน รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีการสนับสนุนงบประมาณหรือสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ในการจัดการเรียนการสอน ยุคดิจิทัล และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครุณาสื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

4) ด้านการนิเทศภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการรายงานผลการนิเทศภายในสถานศึกษา รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีการนิเทศภายในด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยผ่านช่องทางต่างๆ เช่น Line, Zoom meeting และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารนิเทศภายในสถานศึกษา

5) ด้านการวัดผล ประเมินผลการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้สื่อและรูปแบบการวัดผล ประเมินผลการศึกษาที่ทันสมัย รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการวัดผล ประเมินผลการศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการสนับสนุนงบประมาณในการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการดำเนินงานวัดผล ประเมินผลการศึกษา

6) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้บริหารมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษา รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารมีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาผ่านช่องทางออนไลน์อย่างต่อเนื่อง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษาด้านเทคโนโลยีการวัดผลทางออนไลน์

5.2 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา โดยรวมและด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

โดยรวมและด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้วยเทคนิควิธีที่หลากหลาย ควรประชุมวางแผนการจัดทำหลักสูตร ควรกำหนดนโยบายการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ สนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา ควรสนับสนุนให้ครูนำสื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ควรสนับสนุนให้ครูได้เข้ารับการอบรมเรื่องการใช้สื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา ผู้บริหารควรวางแผนและจัดทำโครงการนิเทศ ผู้บริหารและครูควรมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการนิเทศภายในอย่างจริงจัง และชัดเจน ผู้นิเทศควรมีการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ผู้บริหารควรกำหนดวิธีการประเมินผลสอดคล้องกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ควรรายงานผลการประเมินให้ผู้ปกครองได้รับทราบสม่ำเสมอ ผู้บริหารควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการวางแผนระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษา

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจเพื่อนำมาอภิปรายผล ดังนี้

6.1 ระดับการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานโดยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาการบริหารและการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียนให้มีความทันสมัยอย่างเหมาะสม คุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการบริหารมีขั้นตอนวางแผนหลักสูตร การนำหลักสูตรมาใช้ การประเมินหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ มีการวิจัยและพัฒนาการศึกษาโดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในการเก็บข้อมูล การประสานความร่วมมือและการดำเนินการวิจัย มีการจัดการเรียนรู้ที่ที่มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ วิธีสอน กิจกรรม เทคนิคการสอนและ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ มาเป็นส่วนประกอบเพื่อให้เกิดกระบวนการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการนิเทศภายในและการรายงานผลการนิเทศติดตามการดำเนินงานรวมถึงส่งเสริมการเผยแพร่งานวิจัย การวัดผล ประเมินผลการศึกษาโดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดผล ประเมินผลการศึกษา มีการใช้โปรแกรมการวัดผลประเมินผลการศึกษาและการจัดเก็บข้อมูลและมีการประกันคุณภาพการศึกษาด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการวางแผนระบบการประกันคุณภาพ การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ Howard young (2020) ได้เสนอบทบาทที่เป็นปัจจัยสำคัญของ

ผู้นำการศึกษาที่ดีในยุคดิจิทัล ดังนี้ ในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้าน ความรู้สาระวิชาหลัก (Core Subjects) และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วยทักษะการ เรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ และ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี จึงเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบจัดการศึกษาให้ประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงพัฒนาตนเอง คิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการท งาน ให้มีความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กร และนอกองค์กรให้ความสนใจต่อวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งผลลัพธ์ ใส่ใจในเรื่องของศาสตร์ทางการสอนที่เหมาะสม และต้องเข้ามามีบทบาทในการเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ๆให้กับครูผู้สอน ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้นรวมทั้งปรับเปลี่ยนบทบาทในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะทัดเทียมเป็นที่ยอมรับของชาติอื่นและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระอนันต์ ธมฺมวิริโย (นามทอง), สุนทร สายคำ และประจิตร มหาหิง (2564) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเมื่อจำแนก เป็นรายด้าน พบว่า ด้าน ที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านกระบวนการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา และ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือด้านการวัดผลประเมินผลเมื่อพิจารณารายชื่อ เรียงจากมากไปหาน้อยการคิดสร้างสรรค์ การร่วมมือ การใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร การอ่านออก การเขียนได้ การคิดเลขเป็น การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การมีคุณธรรม การคิดข้ามวัฒนธรรม และ ทักษะอาชีพ

6.2 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา โดยรวมและด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การปฏิบัติงานของบุคลากรที่มีตำแหน่งเป็นข้าราชการครู ครู กศน.ตำบล และครูอาสาสมัคร กศน. มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือ ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และมีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี ระหว่าง 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี ต่างก็มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลที่แตกต่างกันเนื่องจากเป็นความใหม่ที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตการทำงานของบุคลากรที่ต่างวัยกันทำให้เกิดมุมมองที่แตกต่าง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระราชวุฒ ปัญญาชิโร (เพชรไพร) (2562) ได้ศึกษา การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามหลักสัปปริสธรรม 7 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการ บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามหลักสัปปริสธรรม 7 โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ จำแนกตาม

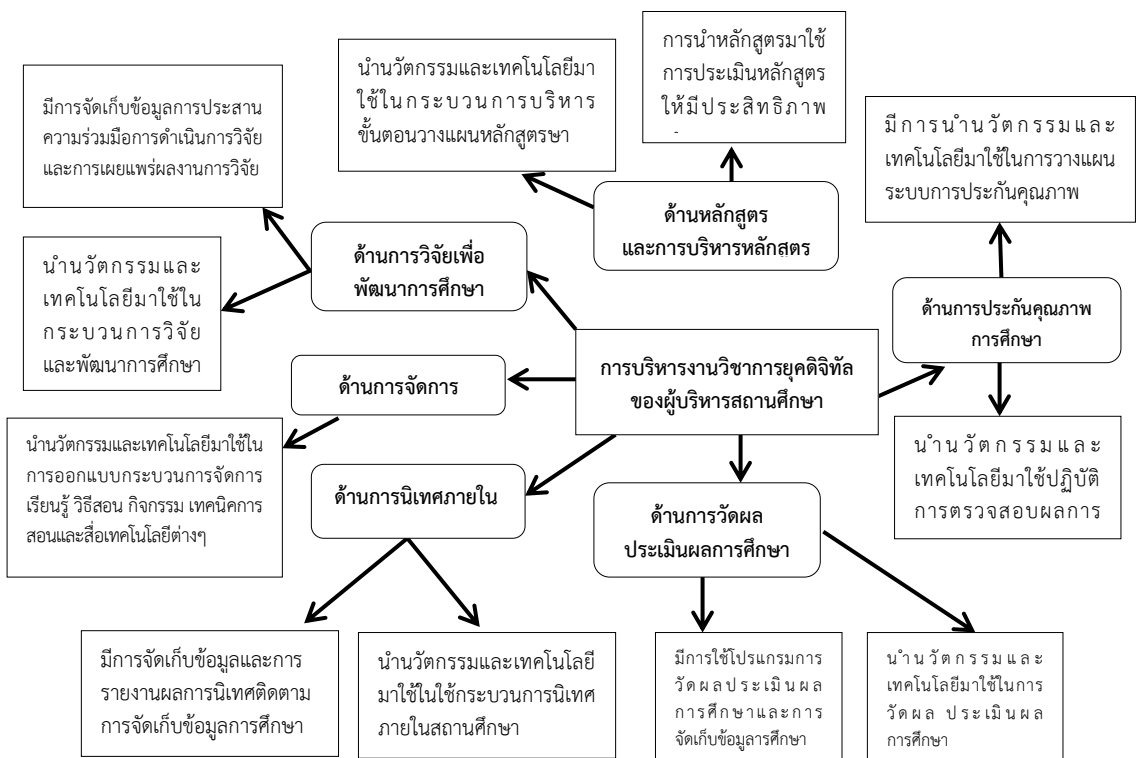
วุฒิการศึกษา และจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยเทคนิควิธีที่หลากหลาย ควรประชุมวางแผนการจัดทำหลักสูตร ควรกำหนดนโยบายการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ สนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา ควรสนับสนุนให้ครูนำสื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ควรสนับสนุนให้ครูได้เข้ารับการอบรมเรื่องการใช้สื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา ผู้บริหารควรวางแผนและจัดทำโครงการนิเทศ ผู้บริหารและครูควรมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการนิเทศภายในอย่างจริงจัง และชัดเจน ผู้นิเทศควรมีการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ผู้บริหารควรกำหนดวิธีการประเมินผลสอดคล้องกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ควรรายงานผลการประเมินให้ผู้ปกครองได้รับทราบสม่ำเสมอ ผู้บริหารควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการวางแผนระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ดิจิทัลเทคโนโลยีมีผลกระทบต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ ได้นำดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆเช่น การจัดการเรียนการสอน ครูต้องไม่ใช่ Power Point หรือโปรแกรมนำเสนออื่นๆแทนกระดานดำเท่านั้น แต่ครูต้องสามารถเชื่อมโยงข้อมูลความรู้จากโลกภายนอกสู่ห้องเรียนโดยผ่าน Internet ก็จะทำให้ นักเรียนสนุกกับการเรียนรู้มากขึ้น ครูสามารถเล่นบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ได้ดี นักเรียนสามารถเรียนรู้แบบสืบสอบ (Inquiry Learning) หรือเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) ในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนได้อย่างสนุกสนาน นอกจากนี้ครูอาจารย์ยังสามารถสร้างบรรยากาศชั้นเรียนให้เป็นแบบชั้นเรียนดิจิทัล (Digital Classroom) ได้อีกด้วย ผู้เขียนเห็นว่าเทคโนโลยีไม่สามารถมาสอนแทนครูได้แต่ครูที่ไม่ใช้เทคโนโลยีจะต้องถูกแทนที่โดยครูที่มีความสามารถใช้เทคโนโลยี ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อให้สามารถที่จะเลือกใช้กับการบริหารสถานศึกษาให้ได้อย่างเหมาะสม คุ่มค่าและเพียงพอต่อการใช้งาน โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการพระราชดำริของกระทรวงศึกษาธิการที่ร่วมมือกับภาคเอกชนในการพัฒนาการศึกษาของชาติ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสดงศักยภาพทางด้านการบริหารและจัดสภาพแวดล้อมต่างๆของสถานศึกษาให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีต่างๆที่เกิดขึ้น ซึ่งนอกจากจะมีผลต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาในชุมชนแล้วยังจะทำให้สถานศึกษาเป็นที่ไว้วางใจของชุมชนในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สงบ อินทรมณี (2562) ได้ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในสถานศึกษายุคดิจิทัล พบว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลเป็นการบริหารการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและการบริหารเทคโนโลยีสำหรับสถานศึกษาไปพร้อมกันท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถหยุดยั้งได้รวมทั้งมีการนิเทศติดตามส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายที่ครอบคลุม

ภารกิจของสถานศึกษาประเด็นสำคัญในการบริหารการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาได้แก่การสร้างวัฒนธรรมสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงการจัดการความรู้ ในสถานศึกษายุคดิจิทัลและการทำงานอย่างเป็นเครือข่ายส่วนการบริหารเทคโนโลยีสำหรับสถานศึกษาได้แก่การยอมรับเทคโนโลยีนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงรวมทั้งการเข้าถึงเทคโนโลยีโดยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีสมรรถนะในการเชื่อมโยงความคิดและความรู้ให้กับผู้เรียน ที่เป็นกลุ่มคนที่เกิดในยุคดิจิทัลในขณะที่ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลุ่มคนที่อพยพเข้ามาสู่ยุคดิจิทัลให้บรรลุเป้าหมาย สำคัญของการศึกษาคือคนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขประสบความสำเร็จในการทำงานส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนสังคมและประเทศชาติสามารถแข่งขันกับนานาประเทศโดยรักษาเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมรวมทั้งคุณธรรมจริยธรรมตามหลักศาสนาอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล

7. องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด สามารถสรุปองค์ความรู้จากการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1 การบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด

จากภาพที่ 1 การบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย 1.1) นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการบริหารขั้นตอนวางแผนหลักสูตร 1.2) การนำหลักสูตรมาใช้ การประเมินหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพศึกษา 2) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา ประกอบด้วย 2.1) นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการวิจัยและพัฒนาการศึกษา 2.2) มีการจัดเก็บข้อมูลการประสานความร่วมมือการดำเนินการวิจัยและการเผยแพร่ผลงานการวิจัย 3) ด้านการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3.1) นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ วิธีสอน กิจกรรม เทคนิคการสอนและสื่อเทคโนโลยีต่างๆ 4) ด้านการนิเทศภายใน ประกอบด้วย 4.1) นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในใช้กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา 4.2) มีการจัดเก็บข้อมูลและการรายงานผลการนิเทศติดตาม การจัดเก็บข้อมูลการศึกษา 5) ด้านการวัดผล ประเมินผลการศึกษา ประกอบด้วย 5.1) นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดผล ประเมินผล 5.2) มีการใช้โปรแกรมการวัดผลประเมินผลการศึกษา 6) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 6.1) นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ปฏิบัติ การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานการศึกษา 6.2) มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการวางแผนระบบการประกันคุณภาพ

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ทั้งผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบาย และวางแผนการจัดการหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรโดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการประเมินหลักสูตรที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

8.1.2 จากผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมพบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกัน ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาที่ควรส่งเสริมอบรม สัมมนาการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลกับการบริหารงานวิชาการให้ครอบคลุมทุกฝ่ายงานเพื่อสร้างความเข้าใจในระบบดิจิทัลที่มีความรวดเร็วในการเชื่อมโยงข้อมูล ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อผู้รับบริการ

8.1.3 ผู้บริหารศึกษากำหนดนโยบายบริหารงานวิชาการเชิงรุกด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในสถานศึกษาให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้เหมาะสม โดยไม่จำเป็นต้องรอนโยบายจากต้นสังกัด

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารการศึกษาควรนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการบริหาร ขั้นตอนวางแผนหลักสูตร การนำหลักสูตรมาใช้ การประเมินหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

8.2.2 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารควรนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการวิจัยและพัฒนาการศึกษา ในการจัดเก็บข้อมูลการประสานความร่วมมือการดำเนินการวิจัยและการเผยแพร่ผลงานการวิจัย

8.2.3 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารศึกษานำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ วิธีสอน กิจกรรม เทคนิคการสอนและสื่อเทคโนโลยีต่างๆ มาเป็นส่วนประกอบเพื่อให้เกิดกระบวนการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

8.2.4 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการนิเทศภายใน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารการศึกษาควรนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในใช้กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาการจัดเก็บข้อมูลและการรายงานผลการนิเทศติดตาม

8.2.5 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการวัดผล ประเมินผลการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารการศึกษาควรนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดผล ประเมินผลการศึกษา มีการใช้โปรแกรมการวัดผลประเมินผลการศึกษาและการจัดเก็บข้อมูล

8.2.6 จากผลการวิจัย พบว่า ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารการศึกษาควรนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการวางแผนระบบการประกันคุณภาพ การปฏิบัติ การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานและการปรับปรุงพัฒนาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ควรศึกษาปัญหาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด

8.3.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด

8.3.3 ควรศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด

9. บรรณานุกรม

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- พระราชวร ปญญาวิชโร (เพชรไพร). (2561). **การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามหลักสัปปุริสธรรม 7 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระอนันต์ ธรรมวิริโย (นามทอง), สุนทร สายคำ และ ประจิตร มหาหิง. (2564). การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. *Journal of Modern Learning Development*. 6(1). 263-276.
- สงบ อินทรมณี. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*. 16(1). 353–359.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). **ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี(พ.ศ. 2561-2580)**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2565). **นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน 2565**. กรุงเทพฯ : ศรุสภาลาดพร้าว.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2562). **การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมัทนา หาญสุริ. (2560). **โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลการบริหารงานกิจการนักศึกษาในระดับคณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏ**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Howard, Y. (2020). **Executive Education in the Digital Age**. Retrieved 6 November 2020. From https://www.matichon.co.th/education/news_1054751
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3). 607 – 610.